

Gedragsreglement en klachtenprotocol seksuele intimidatie, pesten en agressie

Bunnik, april 2010

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Achtergrond	3
3. Begrippen	3
4. Machtsverschillen	3
5. Verantwoordelijkheid van de begeleider	3
6. Verantwoordelijkheid van de sporter	4
7. Gedragsregels	4
8. Hoe te handelen bij overschrijving van de regels?	7
9. Behandeling officiële melding/klacht	7
Bijlage 1: Uitgebreide begrippenlijst	12
Bijlage 2: Het klachtenprotocol in schema	14

1. Inleiding

Het gedragsreglement Seksuele Intimidatie, pesten en agressie is van belang voor iedereen die aan sport doet of betrokken is bij de sport voor mensen met een handicap. Ze zijn vooral bedoeld om de begeleider¹ van een sporter(s) en bij sportactiviteiten een richtlijn te geven ten aanzien van welk gedrag wel en niet is toegestaan.

Het naleven van de gedragsregels is een verantwoordelijkheid van de volwassen begeleider, niet van het kind of degene die dat vanwege zijn beperking niet kan.

2. Achtergrond

NOC*NSF heeft ter preventie van seksuele intimidatie in de sport een aantal gedragsregels opgesteld. Op 20 mei 1997 zijn deze door de negentig landelijke sportorganisaties aangesloten bij NOC*NSF aangenomen. Op 2 november 1999 is door de besturen van NEBAS en NSG het reglement op basis van deze gedragsregels aangenomen (mr. F.C. Kollen, 1999).

Gehandicaptensport Nederland (voorheen NebasNsg) heeft in 2003, op basis van die regels en de regels van de Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (KNGU), de noodzakelijke aanvullingen toegevoegd aan het reglement van NOC*NSF voor de sport voor gehandicapten.

3. Begrippen

Seksuele intimidatie is elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren.

Seksuele intimidatie kan voorkomen tussen sporters onderling, tussen begeleiding onderling en tussen sporters en begeleiding.

Seksuele intimidatie is dus een breed begrip. Dubbelzinnige grapjes, onverwachte aanrakingen en pin-ups in de verzorgingsruimte of ruimte waar de sporter de classificatiebepaling ondergaat kunnen als intimiderend worden ervaren. Ook ondubbelzinnige, strafbare vormen van seksueel misbruik, zoals aanranding en verkrachting, vallen onder seksuele intimidatie. Dergelijke vormen van seksuele intimidatie beginnen vaak met 'onschuldige' vormen van intimidatie.

4. Machtverschillen

Seksuele intimidatie komt het meest voor in relaties waarbij sprake is van machtsverschil. Dat machtsverschil kan te maken hebben met leeftijd (volwassene tegenover kind), positie (trainer, scheidsrechter of classifieer tegenover sporter), *beperking (gemakkelijkere beïnvloeding of afhankelijkheid van mensen met een beperking tegenover mensen zonder beperking)* of bijvoorbeeld getal (groep tegenover eenling).

Voorbeelden

"Wij het aantrekken van het strakke wedstrijdbadpak, wat ik zelf niet kan doen omdat ik maar een arm heb, raakte de assistent bondscoach mijn geslachtsdeel aan", aldus een sporter

"Bij het aangeven van het materiaal ging de scheidsrechter veel te ver en raakte hij mij op plekken aan die niet nodig waren en die ik als onprettig ervaarde. Helaas had ik dat door mijn visuele beperking niet zien aankomen en kon ik dus ook niet wegdraaien", aldus een sportster.

5. Verantwoordelijkheid van de begeleider

¹ Een begeleider kan iedere vorm van begeleider zijn voor de sporter, zowel mannelijk als vrouwelijk.

De begeleider heeft naast een sportieve taak ook een (weliswaar gedeelde) sociale opdracht. Hij is medeverantwoordelijk voor de veiligheid, gezondheid en het welzijn van de sporter en voor diens ontwikkeling naar zelfstandigheid.

Daarbij moet de begeleider de persoonlijke grenzen van de sporter respecteren en de grenzen van professioneel gedrag niet overschrijden. Ook moet een begeleider de sporter ondersteunen in het stellen van grenzen naar anderen toe.

"Mag ik een gehandicapte sporter dan niet meer aanraken?"

De omgang tussen mensen en het lichamenlijk contact bij het sporten laten zich niet tot in detail regelen zeker niet binnen de sport voor mensen met een handicap die dat lichamenlijke contact soms alleen al nodig hebben als vorm van hulp.

De gedragsregels zijn richtlijnen voor de begeleider, waarmee seksuele intimidatie kan worden voorkomen. Ze geven de grenzen aan van het handelen. Ze fungeren als toetssteen voor het gedrag van begeleiders en sporters in concrete situaties. Ze nodigen uit tot nadenken en discussiëren over het eigen handelen en dat van anderen in de sportomgeving.

6. Verantwoordelijkheid van de sporter

Ook sporters onderling dienen de grenzen van elkaar te respecteren en seksuele intimidatie te voorkomen. Deze gedragsregels geven daarbij de richtlijnen aan, de grenzen van het handelen en vormen de toetssteen voor het gedrag in concrete situaties.

7. Gedragsregels

De regels die gelden binnen Gehandicaptensport Nederland:

Belangrijkste algemene regel

Iedereen in de sport voor mensen met een handicap dient zich te onthouden van seksueel (machts)misbruik en seksuele intimidatie, zowel het kader als de sporters.

1. Voor de omgang tussen personen onderling in Gehandicaptensport Nederland-verband en/of in het kader van sportbeoefening in welke hoedanigheid dan ook dienen de regels van dit reglement in acht te worden genomen en gelden naast of als aanvulling op richtlijnen van kader die voor de uitoefening van hun beroep al over eigen gedragsregels of een beroepscode beschikken.

Ad 1. Het gaat hier om de omgang tussen b.v. een begeleider (trainer, coach, fysiotherapeut, arts, classifier, leraar, masseur, psycholoog, leider, begeleider, organisator, wedstrijdfunctionaris, scheidsrechter, medewerker, bestuurder, vervoerder, meehelpende familie) en een sporter. Beiden mannelijk of vrouwelijk. In verband met de overzichtelijkheid wordt verder alleen de begeleider genoemd. Ook begeleiders onderling en sporters onderling dienen zich aan deze regels te houden.

2. Een begeleider moet zorgen voor een omgeving en sfeer waarbinnen een sporter zich veilig voelt (te bewegen).

Ad 2. De sporter moet als mens worden gerespecteerd. Er mag geen onderscheid worden gemaakt naar of nadruk gelegd worden op godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, seksuele geaardheid, culturele achtergrond, leeftijd, lichamenlijke kenmerken, *handicap* of burgerlijke staat. Dat betekent dat de sporter zich zowel tijdens het sporten maar ook daarbuiten, bijvoorbeeld in de kleedruimtes, verzorgingsruimtes, classificatieruimtes, hotels e.d., veilig moet voelen en het gevoel moet hebben dat hij zich –letterlijk- vrij kan bewegen.

3. Een begeleider onthoudt zich ervan een sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast en verder in het privé-leven van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijk gestelde doel.

Ad 3. Het gaat erom dat de begeleider niet onnodig indringt in het privé-leven van de sporter, bijvoorbeeld door er vragen over te stellen, afspraakjes te maken, contact op te nemen, enz.

4. Een begeleider onthoudt zich van elke vorm van seksueel (machts)misbruik of seksuele intimidatie tegenover een sporter zeker als er sprake is van een gemakkelijkere beïnvloeding door de handicap of afhankelijkheid als gevolg van de handicap.

Ad 4. De begeleider mag zijn specifieke situatie niet gebruiken voor doeleinden ten eigen nutte, die in strijd zijn met de verantwoordelijkheid voor de sporter of die de grenzen van de relatie overschrijden, zoals bijvoorbeeld:

- bevrediging van eigen seksuele en/of agressieve of afkerende verlangens
- een seksueel/erotisch geladen sfeer scheppen
- de sporter op een niet-functionele wijze bekijken(waarbij de ogen gericht zijn op de geslachtskenmerken) of aanraken
- met seksueel gedrag ingaan op verliefde gevoelens, seksuele verlangens of fantasieën van de sporter
- vormen van aanranding
- exhibitionisme.

In de (professionele)relatie met de sporter kunnen bij zowel sporter als begeleider gevoelens ontstaan die zich niet verhouden met de relatie tot het trainen of begeleiden. Bijvoorbeeld verliefdheid, afkeer of agressie. Beide partijen moeten alert zijn op deze gevoelens. De begeleider moet zelfs, als de sporter dat verlangt of daartoe uitnodigt, dan ook niet metterdaad ingaan op seksuele en/of al dan niet agressieve toenaderingspogingen, dan wel dergelijke toenaderingspogingen zelf ondernemen. Seksuele handelingen en (geforceerde) seksuele relaties tussen begeleider en sporter worden ten sterkste afgeraden. Door partijen moeten zo snel mogelijk maatregelen worden genomen om te voorkomen dat deze 'relatie' zich in welke vorm dan ook ontwikkelt. Hierbij kan gedacht worden aan verbreken van één van beide verhoudingen; de seksuele of de sportbegeleidingsrelatie.

5. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen een begeleider en een jeugdige sporter tot 16 jaar *of een begeleider en mensen met een verstandelijke handicap* zijn onder geen beding goorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.

Ad 5. Tussen volwassenen en jeugdigen is sprake van een natuurlijk overwicht. Dat natuurlijke overwicht van de 'dader' en angst voor de gevolgen maken het vele malen moeilijker om hem af te wijzen bij ongewenst gedrag. Al dan niet jeugdige sporters die op het moment zelf wel positief staan tegenover seksueel contact, bijvoorbeeld omdat zij verliefd zijn op de begeleider, realiseren zich vaak pas achteraf dat bij het gebeurde vele vraagtekens zijn te plaatsen. Veelal blijkt dan dat hun eventuele instemming op dat moment niet 'echt' was.

Voor mensen met een verstandelijke beperking c.q. mensen die lichamelijk onmachtig zijn, wordt teruggevallen op wetsartikel 247.1 "Hij die met iemand van wie hij weet dat hij in staat van bewusteloosheid of lichamelijke onmacht verkeert, dan wel aan een zodanige gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens lijdt dat hij niet of onvolkomen in staat is zijn wil daaromtrent te bepalen of kenbaar te maken of daarentegen weerstand te bieden of met iemand beneden de leeftijd van zestien jaren buiten echt ontuchtige handelingen pleegt of laatst gemelde tot het plegen of dulden van zodanige handelingen buiten echt met een derde verleidt, wordt gestraft met een gevangenisstraf."

6. Een begeleider mag een sporter niet op zodanige wijze aanraken dat de sporter deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het bewust of onbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten. Ook mag men geen misbruik maken van functionele aanrakingen bij de lichamelijke begeleiding van mensen met een handicap (b.v. van mensen met een zintuiglijke beperking of bij verzorgingssituaties) en dus misbruik maken van de functionele relatie tot de sporter.

Ad 6. Uitgangspunt is dat de sporter het als seksueel intimiderend ervaart. Bijvoorbeeld:

- bij begroeting of afscheid te lang de hand vasthouden;
- iemand *express vasthouden* of naar je toe trekken om te kussen;
- zich tegen de sporter aandrukken;
- andere ongewenste en *niet functionele* aanrakingen;

Functionele aanrakingen zijn *mits daar geen misbruik van gemaakt wordt* natuurlijk wel toegestaan. De begeleider moet er dan voor zorgen dat daar waar lichamelijk contact noodzakelijk en functioneel is, dit contact of deze aanraking nooit verkeerd –in de zin van seksueel intimiderend – kan worden geïnterpreteerd.

7. Een begeleider zal tijdens training(stages), wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met een sporter en de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleed- of hotelkamer dan wel tijdens verzorgingssituaties of in classificatieruimten.

Ad 7. Gereserveerd en met respect omgaan met een sporter betekent bijvoorbeeld dat:

- de begeleider en de sporter bij voorkeur niet met z'n tweeën op reis gaan, maar met bijvoorbeeld een extra begeleider of meerdere sporters
- de begeleider en sporter niet op één kamer slapen (*Uitzondering wordt gemaakt voor hen bij wie dat vanwege de benodigde zorg niet anders kan, slechts alleen dan wanneer dat met beider toestemming gebeurt*);
- de sporter bij voorkeur niet alleen thuis of op de kamer van de begeleider

wordt ontvangen voor b.v. gesprekken of overleg.

Gereserveerd en met respect omgaan met de ruimtes waarin de sporter zich kan bevinden, betekent dat de sporter zich daar veilig moet voelen, zijn privacy gewaarborgd is en sociale controle niet uitgesloten. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan:

- de deur open laten staan na het binnentreden, tenzij duidelijk is dat beiden behoefte hebben aan een zekere privacy en massages bij voorkeur in openbare ruimten achter schermen plaatsvinden als men slechts met z'n tweeën naar een uitzending is.
- het niet zonder aankondiging de kleed- of hotelkamer betreden.
- gesprekken dan wel overleg met een sporter niet in de kleedkamer of de hotelkamer houden, maar in een niet intieme ruimte. Een uitzondering wordt gemaakt voor het coachen tijdens wedstrijden: dan is het veelal noodzakelijk zich ergens rustig terug te trekken.

8. Een begeleider heeft de plicht een sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.

Ad 8. Binnen zijn mogelijkheden heeft de begeleider de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de sporter. De begeleider neemt daarvoor de redelijke en noodzakelijke maatregelen ter voorkoming van (lichamelijke en geestelijke) schade en misbruik door derden veroorzaakt door seksuele intimidatie.

De begeleider zal moeten samenwerken met of het verstrekken van informatie aan bijvoorbeeld jeugdconsulenten, ouders, vertrouwenspersonen of contactpersonen.

De begeleider zal feiten van vertrouwelijke aard, aan hem toevertrouwd, te allen tijde dienen te respecteren. Er zullen slechts mededelingen aan derden worden gedaan, indien enigszins mogelijk in overleg met de sporter, wanneer de begeleider ervan overtuigd is dat de belangen van de sporter of zijn omgeving hiermee gediend zullen zijn.

9. Een begeleider zal een sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook een begeleider aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van een sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staat.

Ad 9. Door vergoedingen dreigt de objectiviteit van het handelen van de begeleider dan wel van de sporter in het gedrang te komen. Hierdoor kan een voedingsbodem ontstaan voor seksuele intimidatie en seksueel misbruik.

10. De begeleider onthoudt zich van seksueel getinte verbale intimiteiten.

Ad 10. Hierbij kan gedacht worden aan:

- seksueel getinte opmerkingen en insinuaties, zoals grove taal en schuine moppen, onder het mom van 'dat moet kunnen'
- het stellen van niet functionele vragen over het seksleven van de sporter.

11. Men dient de persoonlijke grenzen van elkaar te respecteren en de grenzen van het professioneel gedrag niet te overschrijden.

Ad 11. Onder professioneel wordt verstaan de kwaliteit van het handelen, overeenkomstig de geldende standaard en opleiding (dus niet of er al dan niet wordt betaald voor de werkzaamheden)

12. Een begeleider zal er actief op toezien dat bovenvermelde regels worden nageleefd door iedereen die bij een sporter betrokken is. Indien hij gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze regels, zal hij de betreffende persoon daarop aanspreken en heeft hij/zij de plicht dit te melden bij de contactpersoon van Gehandicaptensport Nederland.

Ad 12. De begeleider heeft een voorbeeldfunctie. Hij zal maatregelen moeten nemen op het moment dat hij grensoverschrijdend gedrag constateert. In eerste instantie dient hij de betreffende persoon erop aan te spreken. In tweede instantie het bevoegd gezag, het bestuur van de vereniging of sportbond, in te lichten (dit gebeurd via de contactpersoon). De sporter zal ook geholpen moeten worden door hem bijvoorbeeld te verwijzen naar een vertrouwenspersoon of te helpen bij het indienen van de klacht.

13. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van begeleider in de geest hiervan te handelen.

Ad 13. Dit betekent dat de begeleider ook alert moet zijn op gedragingen die niet direct seksueel intimiderend zijn, maar wel als grensoverschrijdend worden ervaren. Ook in dat geval dienen door hem passende maatregelen te worden genomen, zoals het aanspreken van de betreffende persoon.

14. Het in strijd handelen met het bepaalde in dit reglement levert een overtreding op die met inachtneming van het tuchtreglement dat geldt binnen Gehandicapsport Nederland kan worden gestraft.

8. Hoe te handelen bij overschrijving van de regels?

De begeleider moet zich realiseren dat hij een voorbeeldfunctie heeft. Als hij grensoverschrijdend gedrag signaleert, dient hij maatregelen te nemen. Ook een sporter die grensoverschrijdend gedrag signaleert dient dit te melden.

Wat zijn de mogelijkheden?

- de betreffende persoon op zijn gedrag aanspreken
- het bevoegd gezag (contactpersoon-si) van Gehandicapsport Nederland inlichten (in overleg met het slachtoffer). Zie telefoonnummers hieronder.
- een officiële klacht indienen bij het bevoegd gezag van Gehandicapsport Nederland (in overleg met het slachtoffer)
- aangifte doen bij de politie (in overleg met het slachtoffer) indien er een strafbaar feit is gepleegd

Melding binnen kantooruren

Voor het melden van grensoverschrijdend gedrag kunnen sporters op werkdagen tussen 9.00 -17.00 bellen met de contactpersoon seksuele intimidatie van Gehandicapsport Nederland, T+31(0)6 81 80 98 97 dan wel per e-mail contactpersoon-si@gehandicapsport.nl.

Melding buiten kantooruren

Het meldpunt seksuele intimidatie van NOC*NSF, tel. (0900) 202 55 90 (0,10/min), is dag en nacht bereikbaar, ook in het weekend en op feestdagen. Daar kunt u terecht voor de directe ondersteuning van de sportvertrouwenspersonen.

9. Behandeling officiële melding/klacht

De routing in 47 stappen

Meldingen/klachten

1. Iedereen binnen de organisatie, welke geleding of persoon dan ook, die een vermoeden/melding/klacht ten aanzien van seksuele intimidatie ontvangt of iets in dat kader ziet of hoort, neemt dit serieus, gaat niet zelf doktoren, scheidt eventueel beide personen en verwijst onmiddellijk door naar de contactpersoon binnen Gehandicapsport Nederland. De ontvanger is tot geheimhouding verplicht.
Het melden van dit grensoverschrijdend gedrag met betrekking tot seksuele intimidatie (zie hiervoor het Gehandicapsport Nederland gedragsreglement) is verplicht.
2. De centrale contactpersoon bij Gehandicapsport Nederland is op werkdagen tussen 09.00-17.00 uur bereikbaar voor een melding of klacht op telefoonnummer: +31(0)6 81 80 98 97 (sms'en is ook mogelijk) en/of op e-mail contactpersoon-si@gehandicapsport.nl
De contactpersoon van Gehandicapsport Nederland is op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op het gebied van seksuele intimidatie en communicatie met de doelgroep. De contactpersoon staat in contact met NOC*NSF.
3. De contactpersoon van Gehandicapsport Nederland registreert de melding, informeert de klager over de procedure, wijst de persoon op de mogelijke consequenties van een klachtenonderzoek en verwijst door:

- het slachtoffer naar de vertrouwenspersonen bij NOC*NSF (één daarvan heeft speciale kennis over de doelgroep)
 - de beschuldigde naar een vertrouwenspersoon bij NOC*NSF speciaal voor beschuldigden
 - een organisatie (vereniging, organisator van bijvoorbeeld NK) naar een vertrouwensadviseur.
- Directe persoonlijke ondersteuning vindt plaats via de vertrouwenspersonen van NOC*NSF. Het meldpunt seksuele intimidatie van NOC*NSF is dag- en nacht, in het weekend en op feestdagen bereikbaar onder telefoonnummer 0900-2025590. De vertrouwenspersonen zijn ook te vinden op de volgende website www.sport.nl. Daarbij wordt aangegeven of het om een man of vrouw gaat, voor welke tak van sport zij inzetbaar zijn en uit welke regio zij komen.
4. Indien het incident zich afgespeeld heeft bij een activiteit van Gehandicaptensport Nederland, wordt de klacht doorgestuurd naar de daarvoor bevoegde instantie.
 5. Bij een mondelinge melding of klacht wordt door de contactpersoon aan de klager gevraagd of hij/zij zelf een schriftelijke klacht wil indienen. Wanneer de klager dit niet doet of kan, wordt van een mondeling ingediende klacht door de contactpersoon een verslag gemaakt. Dat verslag wordt door de klager en/of diens vertegenwoordiger voor akkoord ondertekend. De klager ontvangt een afschrift. Bij mensen met een verstandelijke beperking ontvangt ook de vertegenwoordiger een afschrift. Daarna wordt één en ander doorgestuurd naar de daarvoor bevoegde instantie.
 6. De klacht bevat de volgende zaken:
 - naam, voorletters en adres van degene die aangifte doet
 - een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving van de overtreding, alsmede de naam, voornamen of voorletters van het lid dat de overtreding zou hebben gedaan en diens adres
 - een omschrijving van de confrontatie met seksueel misbruik of seksuele intimidatie
 - een aanduiding welke regel in de reglementen zou zijn overtreden
 - een zo volledig mogelijke omschrijving van tijd en plaats van de overtreding en de omstandigheden waaronder deze zou zijn begaan
 - zo mogelijk de namen, voorletters en adressen van getuigen, die over de overtreding uit eigen wetenschap kunnen verklaren
 - de dagtekening
 - ondertekening door de klager of z'n vertegenwoordiger.
 7. De bevoegde instantie neemt geen klachten in behandeling die langer dan 12 jaar² geleden zijn ontstaan.
 8. De contactpersoon schakelt, indien noodzakelijk, ook zelf een vertrouwensadviseur van NOC*NSF in. In overleg met hem/haar worden de door Gehandicaptensport Nederland te nemen stappen genomen.

Behandeling melding

9. De melding zal genoteerd worden, maar de zaak zal niet actief onderzocht worden. Wel kan één en ander (in)formeel aan de orde komen bij betrokkenen en kunnen acties ondernomen worden die preventief van aard zijn.

Behandeling klacht

10. De bevoegde instantie onderzoekt eerst of de klacht in behandeling genomen kan worden en of de klacht voldoet aan de vormvoorschriften.
11. Indien niet aan de vorm is voldaan, wordt de klager in de gelegenheid gesteld dit binnen twee weken te herstellen. Is ook dan nog niet voldaan aan de gestelde vorm, dan kan de klacht niet als zodanig in behandeling worden genomen. Dit wordt door de instantie schriftelijk (en digitaal) gemeld aan de klager. Is er naar het oordeel van de betreffende instantie wel sprake van een melding, dan zal dien overeenkomstig gehandeld worden.
12. Indien de instantie daartoe aanleiding ziet, kunnen klachten/ meldingen van meer dan één persoon door de commissie samen worden gevoegd en dus gelijktijdig worden behandeld.
13. De commissie laat de klacht onderzoeken of onderzoekt deze zelf.

² Dit is de juridische verjaringstermijn ex. artikel 70 lid 1 Wetboek van Strafrecht.

14. Indien de klager dit nadrukkelijk verzoekt, wordt er naar gestreefd, voor zover redelijkerwijze mogelijk is, diens anonimiteit naar de rest van de organisatie zoveel mogelijk te waarborgen.
15. Het bestuur van Gehandicaptensport Nederland kan tijdens het onderzoeken van de klacht door de instantie een voorlopige voorziening treffen (bijvoorbeeld: het voorlopig op non-actief zetten van beklagde, middels een aangetekende brief).
16. Zowel het slachtoffer als de dader en de technische commissie van die tak van sport, worden op de hoogte gesteld van de voorlopige voorziening en tijdens het onderzoek op de hoogte gehouden van de voortgang van de behandeling.
17. Alle correspondentie van geledingen/organisaties die tijdens het onderzoek richting slachtoffer en dader worden gestuurd en betrekking hebben op de zaak worden rechtstreeks aan de contactpersoon en alleen aan deze persoon ter beschikbaar gesteld.
18. Alle correspondentie, vragen/opmerkingen met betrekking tot een zaak worden alleen door de contactpersoon afgehandeld.
19. De commissie kan besluiten de zaak schriftelijk af te handelen, anders volgt een onderzoek.

Het onderzoek

20. De klager die een klacht heeft ingediend, de beklagde tegen wie de klacht is ingediend en anderen, indien dit naar het oordeel van de onderzoekers noodzakelijk is, worden afzonderlijk gehoord.
21. De bevoegde instantie bepaalt plaats en tijdstippen van deze bijeenkomsten en bepaalt wie er tot de zitting toegang hebben. Dat zullen in ieder geval de deskundigen uit de beroepsorganisaties van de doelgroep zijn (bijvoorbeeld gebarentolken of orthopedagogen) en de NOC*NSF vertrouwenspersonen/adviseurs. De bijeenkomsten zijn besloten.
22. Tijdens de behandeling van de klacht vindt geen confrontatie tussen klager en beklagde plaats, tenzij de klager anders verzoekt en de beklagde daarmee instemt en de commissie dit kan inpassen in haar onderzoek.
23. Indien de klager daarom verzoekt, zal getracht worden dat hij/zij wordt gehoord door personen van de sekse die zijn/haar voorkeur heeft.
24. Klager en beklagde kunnen zich te allen tijde laten bijstaan door een door hen aan te wijzen persoon, bijvoorbeeld vertrouwenspersoon of juridisch adviseur c.q. vertegenwoordiger.
25. Indien dit naar het oordeel van de commissie wenselijk of mogelijk is, formuleert zij een onderzoeksopdracht voor een onderzoeker.
26. Het kan zijn dat de contactpersoon met deze onderzoeksopdracht wordt belast.
27. Gedurende het onderzoek kan de klager te allen tijde de klacht intrekken. Als een door de klager ingetrokken klacht verder niet in behandeling wordt genomen, wordt beklagde hiervan onmiddellijk schriftelijk (en eventueel digitaal) op de hoogte gesteld van het feit dat de klacht is ingetrokken. Er wordt onderzocht of er mogelijk wel sprake is van een melding. Indien dat het geval is, wordt er dienovereenkomstig gehandeld.

Maatregelen van de commissie

28. Conform het tuchtreglement geldend Gehandicaptensport Nederland kunnen ten aanzien van leden en personeel -met inachtneming van wettelijke arbeidsrechtelijke bepalingen- strafmaatregelen genomen worden.
29. De instantie geeft in haar advies een gemotiveerd oordeel over het al dan niet gegrond zijn van de klacht. De uitspraak wordt schriftelijk en eventueel per e-mail met een bericht van ontvangst medegedeeld aan de klager, eventueel diens vertegenwoordiger, de contactpersoon, de beklagde en het verantwoordelijk organisatieonderdeel met een bericht van ontvangst.
30. De uitspraak van de commissie kan worden gepubliceerd in de officiële mededelingen van Gehandicaptensport Nederland, indien dat in de uitspraak wordt aangegeven.
31. De instantie kan in haar advies tevens een aanbeveling doen over de door het bestuur van de betreffende sportorganisatie te treffen preventieve of structurele maatregelen, met - indien het een klacht binnen een lidorganisatie betreft - een afschrift aan Vereniging Gehandicaptensport Nederland.

Beroep

32. Klager en beklagde of hun vertegenwoordiger c.q. Gehandicaptensport Nederland kunnen schriftelijk beroep aantekenen tegen het oordeel van de instantie. Behandeling vindt plaats na ontvangst van de administratiekosten.
33. Bij honorering van het beroep adviseert de instantie Gehandicaptensport Nederland.
34. Tegen dit advies staat intern geen hoger beroep meer open, noch tegen het besluit dat Gehandicaptensport Nederland hierop neemt.

Besluit van de organisatie naar aanleiding van advies bevoegde instantie

35. Binnen twee weken na ontvangst van het advies van de commissie deelt Gehandicaptensport Nederland aan de klager en diens vertegenwoordiger, de beklagde, en - indien van toepassing - het verantwoordelijke organisatieonderdeel schriftelijk en per e-mail gemotiveerd mee of zij het oordeel over de gegrondheid van de klacht deelt en of zij naar aanleiding van dat oordeel maatregelen neemt en zo ja, welke. Dit gebeurt middels een bericht van ontvangst.
36. Deze termijn kan om gegronde redenen met ten hoogste vier weken worden verlengd.
37. Klager, beklagde en het betreffende organisatieonderdeel worden schriftelijk (en eventueel digitaal) in kennis gesteld van het besluit en/of maatregel die Gehandicaptensport Nederland naar aanleiding van het verslag van de instantie neemt.

Rechtspositie klager en beklagde

38. Gehandicaptensport Nederland ziet erop toe dat de klager geen nadeel ondervindt van het indienen van een klacht.
39. Wanneer een klacht ongegrond wordt bevonden door de commissie, ziet Gehandicaptensport Nederland erop toe dat de beklagde wordt gerehabiliteerd.
40. Een justitieel onderzoek bij justitie heeft geen opschortende werking, wat betreft de door Gehandicaptensport Nederland opgelegde maatregelen.
41. Gehandicaptensport Nederland houdt een afgesloten archief bij van de stukken. Op deze gegevensverzameling is de wetgeving op het gebied van de privacybescherming van toepassing.
42. Een consequentie van het opleggen van een straf aan beklagde door de instantie is dat deze persoon opgenomen wordt in het registratiesysteem 'zwarte lijst' van Gehandicaptensport Nederland. Gestraften voor seksueel misbruik staan 12 jaar in het systeem, gestraften voor seksuele intimidatie 5 jaar. Hiervoor is door het College Bescherming Persoonsgegevens toestemming verleend. Andere organisatieonderdelen van Gehandicaptensport Nederland en andere sportbonden en verenigingen kunnen referenties natrekken.
43. Gedurende het onderzoek kunnen klager en beklagde of hun vertegenwoordiger inzage krijgen in de verslagen, op zijn of haar persoon betrekking hebbende als zij daarom verzoeken.
44. Gehandicaptensport Nederland houdt archief bij van alle bij haar ingediende klachten en zelf geproduceerde rapporten. De gegevens uit het archief worden minimaal 12 jaar bewaard en zijn niet voor derden toegankelijk. Gehandicaptensport Nederland draagt zorg voor de vernietiging van de dossiers.
45. Gehandicaptensport Nederland zorgt voor voldoende bekendmaking van de aanwezigheid van het reglement, gedragsregels en/procedures aan alle belanghebbenden. Binnen Gehandicaptensport Nederland wordt aan nieuwe (personeels)leden gemeld dat klachten worden doorspeeld aan de bevoegde instantie en dat er binnen de organisatie een contactpersoon bestaat. Ook wordt kenbaar gemaakt welke materialen c.q. procedures zijn ontwikkeld.
46. Gehandicaptensport Nederland zorgt ervoor dat een exemplaar van het reglement bij Gehandicaptensport Nederland op een voor alle belanghebbenden toegankelijke plaats ter inzage ligt.

Nazorg

47. De contactpersoon regelt de nazorg na een seksuele intimidatie zaak door:
 - een informatiebijeenkomst te organiseren voor de directe omgeving van betrokkenen. Dit gebeurt in groepsverband. Daarbij zijn aanwezig de contactpersoon, directielid

Gehandicaptensport Nederland en een extern deskundige (bijvoorbeeld sportvertrouwensadviseur).

Hierbij gaat het erom dat de aanwezigen kunnen omgaan met vragen c.q. opmerkingen, andere slachtoffers kunnen signaleren, slachtoffers kunnen begeleiden die weer bij de sport betrokken zijn en de eigen emoties kwijt kunnen.

- mondelinge of schriftelijke (eventueel digitale) voorlichting aan de andere sporters, eventueel ouders en begeleider (in overleg met de politie en slachtoffer) door Gehandicaptensport Nederland

Bijlage 1: Uitgebreide begrippenlijst

Seksuele intimidatie

Elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale of non-verbale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren.

Seksueel misbruik

Alle fysiek seksuele handelingen en seksuele relaties tussen een begeleider en een jeugdige sporter tot 16 jaar en/of indien iemand misbruik maakt van zijn of haar functionele relatie tot een sporter of werker in de sport om een seksuele relatie aan te gaan. (Zie wetsartikel 247 voor lichamelijke of geestelijk onbekwame, zie ook gedragsreglement).

Melding

De mondelinge of schriftelijke inhoudelijke beschrijving van het feitelijk voorgevallen gedrag of van een situatie in het kader van seksuele intimidatie of seksueel misbruik en welk gedrag of situatie *door de melder kenbaar wordt gemaakt aan de contactpersoon*.

Meldplicht

Een ieder die een redelijk vermoeden heeft dat ten aanzien van een persoon binnen de sportorganisatie, personeelslid, of ander persoon seksueel misbruik of seksuele intimidatie plaatsvindt, is gehouden daarvan melding te doen bij de contactpersoon.

Klacht

De mondelinge of schriftelijke inhoudelijke beschrijving van het feitelijk voorgevallen gedrag of van een situatie in het kader van seksuele intimidatie of seksueel misbruik *waartegen de klager bezwaar maakt. Dit bezwaar wordt via de contactpersoon schriftelijk kenbaar gemaakt aan de bevoegde instantie*. Aan het indienen van een schriftelijke klacht is het uitdrukkelijke verzoek verbonden dat deze in behandeling wordt genomen door de daartoe bevoegde instantie.

Vertrouwelijkheid

Een ieder die in het kader van het onderzoek naar aanleiding van een klacht of melding kennis neemt van gegevens waarvan hij/zij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs kan vermoeden, is verplicht tot geheimhouding daarvan. Deze verplichting geldt niet voor zover enig wettelijk voorschrift bekendmaking verplicht stelt.

Juridische procedure

Behandeling van een klacht inzake wettelijk strafbaar seksueel gedrag sluit een strafrechtelijke, civielrechtelijke en/of tuchtrechtelijke procedure niet uit. Omgekeerd geldt hetzelfde. Een van de hiervoor genoemde juridische procedures sluit een klachtenbehandeling niet uit.

De contactpersoon

Binnen Gehandicaptensport Nederland is ten minste één contactpersoon seksuele intimidatie. De contactpersoon informeert de betrokkenen procedureel en verwijst hen zo spoedig mogelijk door naar een vertrouwenspersoon (van NOC*NSF) voor de persoonlijke ondersteuning en/of de bevoegde instantie.

De bevoegde instantie

Gehandicaptensport Nederland heeft de behandeling van haar klachten uitbesteed aan een bevoegde instantie. Deze instantie is belast met:

- onderzoek en behandeling van klachten en signalen met betrekking tot seksuele intimidatie of seksueel misbruik binnen Gehandicaptensport Nederland

- rapportage en advisering over de te ondernemen stappen hieromtrent, naar aanleiding van het onderzoek en de behandeling van de betreffende klacht aan het algemeen bestuur.

Sportvertrouwenspersoon

Een persoon die door de betrokkene is aangezocht en bereid is gevonden om de betrokkene in verband met een klacht of de indiening daarvan met raad en daad bij te staan. Dit kan een professional zijn, een vertrouwenspersoon van NOC*NSF (zijn er voor zowel slachtoffers als beklagden), een juridisch adviseur of een andere door betrokkene gewenst persoon.

Sportvertrouwensadviseur

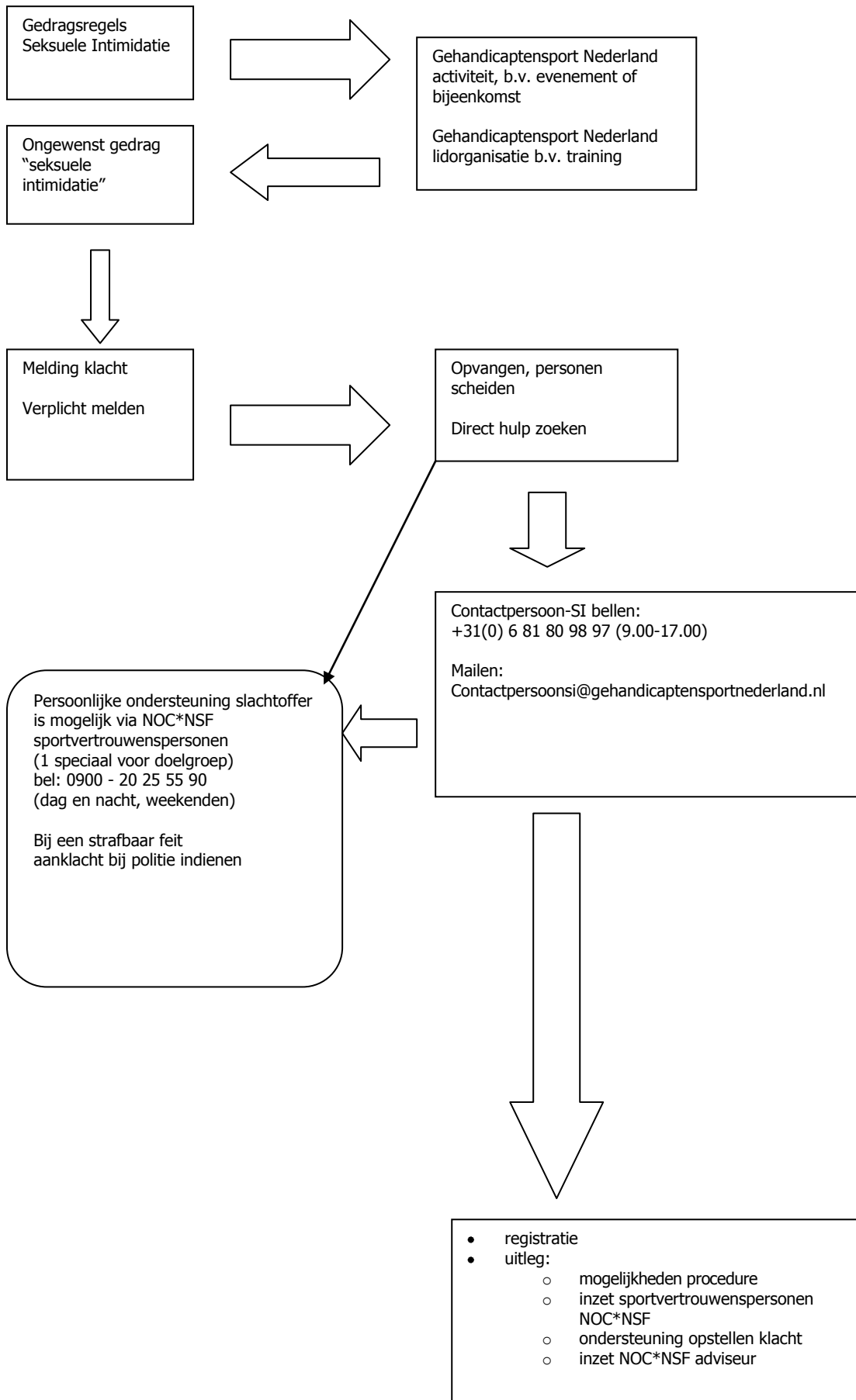
Een persoon van NOC*NSF die door de (sport)vereniging of Gehandicaptensport Nederland is aangezocht om te ondersteunen en te adviseren over de te nemen stappen in de procedure waarmee opgetreden wordt.

Onderzoeker

Een persoon die in opdracht van de bevoegde instantie de klacht of melding onderzoekt.

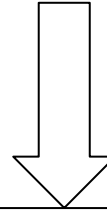
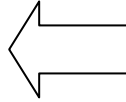
Bijlage 2: Het klachtenprotocol in schema

Meldingen/klachten

Behandeling bij klacht:

- bepaling of klacht behandeld kan worden en welk onderzoek
- kopie aangifte binnen 5 werkdagen bij betrokkene
- klacht binnen 10 werkdagen bij betrokkene, tijdelijke op non actiefstelling op de hoogte brengen en houden van het organisatieonderdeel

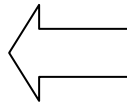

- Klacht (waarvoor GN verantwoordelijk is) : door naar bevoegde instantie
- Melding: interne behandeling GN

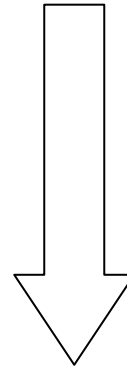
Geen behandeling:

- vormfouten herstellen binnen twee weken
- niet behandelen: schriftelijke/digitale mededeling aan betrokkenen, melding als zodanig behandeld

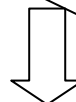
Wel behandeling/onderzoek:

- onderzoek (hoor/wederhoor apart)
- aanwezig sport- NOC*NSF en zorgvertrouwenspersonen doelgroeporganisaties
- post afgestemd op doelgroep
- alle post via contactpersoon

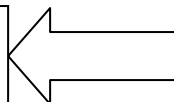

maatregelen

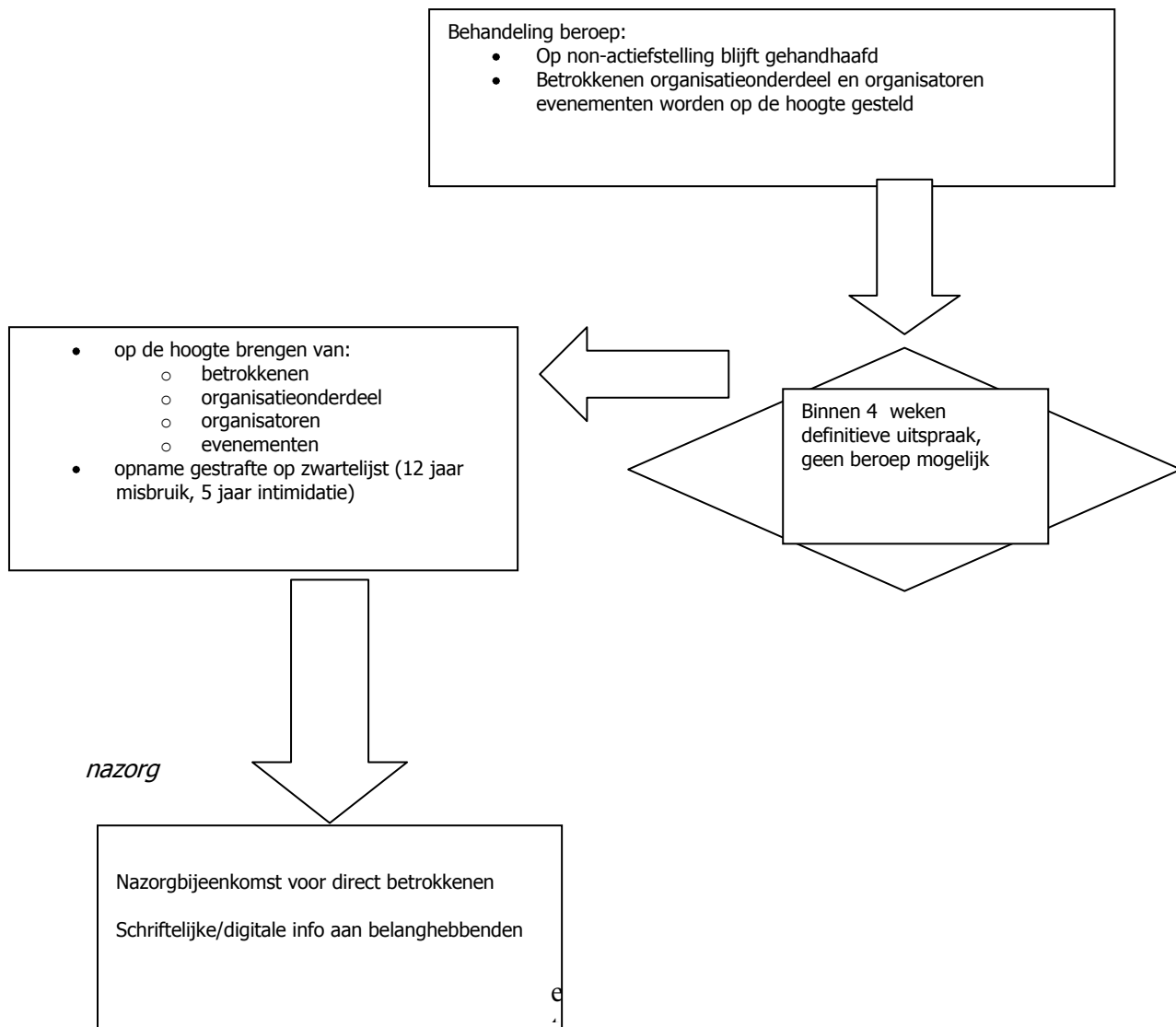
Uitspraak uiterlijk 14 dagen na laatste hoorzitting en opleggen straf op basis van geldend tuchtreglement
Publicatie van straf en preventieve maatregelen

- binnen twee weken na advies (max. 4 weken): op de hoogte brengen van:
 - betrokkenen
 - organisatieonderdeel
 - organisatoren
 - evenementen
- opname gestraften op zwartelijst (12 jaar voor misbruik, 5 jaar intimidatie)

Schriftelijk beroep:
binnen twee weken, vier weken (bij royement) aangetekend met ontvangstbevestiging plus betaling

Deze procedure loopt naast een eventuele strafrechtelijke procedure via politie.